

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **«СКОРОЧЕННЯ ЯК ПРОДУКТИВНИЙ СПОСІБ
СЛОВОТВОРЕННЯ»**

Виконала:
студентка 2 курсу AngS1-M19z групи
спеціальності 014Середня освіта
Мова і література (англійська)
Королькова А.Г.

Керівник:
Петрова Т.М.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент:
Калинюк Т. В.,
кандидат педагогічних наук
доцент кафедри німецької мови

Кам'янець-Подільський – 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. СКОРОЧЕННЯ ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ МОВНОЇ ЕКОНОМІЇ.....	7
1.1. Скорочення в діяхронії мовного розвитку	7
1.2. Класифікація скорочень	10
1.3.Лексикалізація скорочених слів	22
Висновки до розділу 1.....	29
РОЗДІЛ 2. ПРОДУКТИВНІ МОДЕЛІ СКОРОЧЕНЬ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	30
2.1.Усічені слова	30
2.2. Складноскорочені слова	37
2.3. Аббревіація та акронімія	51
2.4. Графічні скорочення	62
Висновки до розділу 2.....	70
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	77
СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ	85

ВСТУП

Англійська, як і інші мови, постійно реагує на зміни в суспільному житті носіїв, викликаних новими реаліями, подіями глобального масштабу. Словниковий склад як найбільш мінливий та рухливий бік мови безпосередньо реагує на те, що відбувається у світі, у ньому віддзеркалюються наші уявлення про різні явища позамовної дійсності.

Однією з особливостей розвитку мови є її динамічність. Кількісне зростання словникового складу зумовлює раціоналізацію мови, економію номінативних та словотворчих зусиль. Одним з яскравих проявів раціоналізації мовленнєвої діяльності та оптимізації мовотворчих процесів є явище скорочення лексичних одиниць, як специфічне явище раціоналізації мовленнєвої діяльності, що привертало і привертає увагу багатьох вітчизняних та зарубіжних лінгвістів: О.С. Кубрякова та К. Дюжикова визначили межі між аббревіацією і словоскладанням, Е.П. Волошин і В.В. Борисов описали формальну структуру скорочень і їх відносини з твірними одиницями, І. Штерн (I. Stern), М. Шлаух (M. Schlauch), Л. Шеляховська і Л. Сапогова досліджують основні принципи моделювання скорочень. Підвищена зацікавленість до інновацій обґрунтовується тим, що останнім часом в англійській мові з'явився великий прошарок нових слів та словосполучень, утворених під впливом різноманітних соціальних чинників (В.І. Заботкіна, В.О. Чередниченко, J.L. Dillard).

Різні аспекти редукованих мовних одиниць досліджували і вітчизняні вчені. Вагому роботу із дослідження аббревіацій-неологізмів провів Ю.А. Зацний [34-38; 96]. С.М. Єнікєєва дослідила аспект скорочення слова як механізм формотворення та словотворення в сучасній англійській мові [29-31]. Прагма-семантичні особливості аббревіацій у сучасній англійській мові описала Н.М. Глущук [21]. Скорочення в англійській терміносистемі «освіта» та їх переклад українською мовою дослідила Л.І. Вергун [16]. Аналіз структурних особливостей аббревіатур та скорочених слів на базі мікрополя *комп'ютерні технології та глобальна мережа Інтернет* провела

О. Чернишева [66]. Питання поповнення словникового складу сучасної англійської мови з нелітературних підсистем розглянула О. Л. Клименко [40]. Г.О. Хацер описала особливості утворення термінів-аббревіатур в англomовному банківському дискурсі [65]. Особливості словотворення неологізмів в англійському політичному дискурсі розглянула В.В. Громовенко [25].

Прагнення висловити максимальний обсяг інформації мінімальними мовними засобами призводить до створення нових компресивних форм, властивих багатьом сучасним мовам. Намітилася тенденція до появи різноманітних скорочених найменувань не оминула й англійську мову, словниковий склад якої складається переважно з односкладових слів. Про це, зокрема, писав Ш. Баллі, котрий зазначив, що англійська мова, яка прагне до моносилабізму, перетворює *zoological garden* в *zoo ...*, *popular concerts* в *pops ...*» [9]. Більш переконливо висловлюється про специфіку скорочених слів Г. Марчанд, котрий вважає, що одна з причин тенденції до відсікання – це тенденція англійської мови до моносилабізму [88]. Саме ця відмінна риса вокабуляра англійської мови, а саме відносно проста структура англійського слова, не могла не сприяти зростанню нового способу словотворення, і багатослівні описові звороти, складні та багатоскладові слова стали джерелом скороченої лексики [49, с. 85].

Дослідження механізмів скорочення слів та їх ролі у вербокративних процесах сучасної англійської мови вважається актуальною проблемою сучасної англістики.

Скорочення відбивають тенденцію до раціоналізації мови, до економії мовних зусиль.

Скорочені слова номінують термінологічну, евфемістичну, омонімічну, соціально знижену, антропонімічну, емоційно забарвлену, соціально марковану і варіативну лексику. Вони належать до багатьох тематичних сфер і використовуються для позначення власних назв (назви країн, співдружностей, міжнародних організацій, партій, навчальних закладів і т. д.)

та імен загальних (предмети реальної дійсності, наукові поняття і особливо терміни) [49,с. 85].

Все вищезгадане означає, що скорочення як спосіб словотворення отримує право на автономність і вимагає пильної уваги з боку лінгвістів для подальшого вивчення невирішених проблем, оскільки без скорочених слів словниковий склад будь-якої мови є неповним.

Дослідження є **актуальним** і своєчасним, оскільки вивчення скорочень у сучасній англійській мові зумовлено широкою розповсюдженістю таких мовних одиниць та їхньою загальноживаністю, а відтак воно привертає до себе особливу увагу. У світлі прискорення інформаційно-комунікативних процесів скорочення слугують наочним відображенням розвитку англійської мови, вони є символом прагнення до більшої ефективності та економії комунікативного простору.

Мета дослідження – проаналізувати шляхи утворення та особливості функціонування продуктивних моделей скорочень у сучасній англійській мові.

Відповідно до мети визначено такі **завдання** дослідження, а саме:

- дослідити явище скорочення лексичних одиниць через призму реалізації мовної економії;
- систематизувати різні класифікації скорочень у науковій літературі;
- проаналізувати продуктивні моделі скорочень в сучасній англійській мові.

Об’єкт дослідження – лексичні одиниці утворені шляхом скорочення в сучасній англійській мові.

Предмет дослідження – шляхи утворення та продуктивні моделі скорочених лексичних одиниць.

Фактичний матеріал дослідження – лексичні одиниці, утворені шляхом скорочення та відібрані методом суцільної вибірки зі словників англійської мови, матеріалів Інтернет-ресурсів та англійськомовних періодичних видань [92-106].

У процесі дослідження ми застосовували комплекс **методів**: описово-аналітичний метод, класифікаційний, метод компонентного аналізу, метод словотворчого синтезу, метод аналізу словникових дефініцій, метод семантичного аналізу та лінгвістичної статистики.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в уточненні понять «лексичні скорочення», «графічні скорочення»; обґрунтуванні ключової ролі скорочень в різних сферах діяльності людей; розгляді скорочень, що потрапили в англійську мову у різні періоди її розвитку; розкритті особливостей використання скорочень сучасної англійської мови.

Теоретичне значення роботи полягає у тому, що вона є внеском у подальший розвиток функціональної лексикології сучасної англійської мови та когнітивної лінгвістики, оскільки розкриває особливості номінативно-дериваційних процесів як взаємодії лінгвістичних та екстралінгвістичних чинників у процесі вербалізації когнітивних структур.

Практичне значення роботи полягає у можливості використання її матеріалів у викладанні таких теоретичних курсів, як загальне мовознавство, лексикологія англійської мови, в спеціальних курсах з перекладу, в лексикографічній та перекладацькій практиці.

Апробація дослідження відбулася на дев'ятій міжнародній студентській конференції “Language in Interdisciplinary Context of Life-Long Education” (квітень 2021), за результатами дослідження опубліковано дві статті [42-43].

Структура роботи. Дипломна робота загальним обсягом складається зі вступу, двох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків та списку використаної літератури та списку лексикографічних джерел.

ВИСНОВКИ

Активізація процесу творення скорочених лексичних одиниць зумовлена передусім суспільно-політичними чинниками, – а відтак соціолінгвістичною ситуацією – появою чи оновленням назв державних, громадських, адміністративно-управлінських, політико-економічних, міждержавних і світових утворень.

Виникнення різноманітних скорочених номінацій пояснюється законом економії мовленнєвих засобів, що є одним із найважливіших прагматичних принципів зародження скорочення, та викликаний необхідністю раціоналізувати його матеріальну оболонку і спрямований на економію часу, зусиль тощо.

Наразі у мовах, і в англійській зокрема, має місце тенденція до створення якомога економніших лексичних одиниць, що є наслідком раціоналізації мовленнєвої діяльності, оптимізації мовотворчих процесів, які є характерними рисами англійської мови упродовж всієї історії, особливо в останні десятиріччя, зважаючи на пришвидшення загального темпу життя людини.

Отже, скорочення – результат зростаючої раціоналізації мови, економії мовних зусиль.

У першому розділі ми розглянули скорочення як спосіб словотворення у сучасній англійській мові, а саме: питання номінації та термінологічне розмаїття називання скорочених найменувань; детально описали різні підходи до класифікації скорочень у науковій літературі; зазначили історичні аспекти виникнення скорочень; спеціальну увагу приділили питанню лексикалізації скорочених слів та реєстрації скорочень в словниках сучасної англійської мови.

У другому розділі розглянуто різні продуктивні типи скорочень, а саме: усічені слова (усічення), складноскорочені слова (телескопізми), акроніми, аббревіації (в т.ч. ініціалізми та складові), графічні скорочення, скорочення на

письмі латинських слів, використання скорочень в Інтернет-спілкуванні та усному мовленні.

Скорочення стало одним з найпродуктивніших способів поповнення словникового складу багатьох мов, зокрема, англійської мови.

Широке використання різноманітних скорочень – це відповідна реакція на утворення багатоконпонентних термінологічних сполучень у всіх спеціальних мовах. І, відповідно, чим складніша галузь науки та техніки, тим інтенсивніше відбувається розвиток їх лексичної бази, в т.ч. і скорочених форм які використовуються для поповнення лексики, галузей, що розвиваються швидкими темпами, таких як космонавтика, радіоелектроніка, енергетична енергія та інші. У зв'язку з цим скорочення все частіше залишаються предметом дослідження лінгвістів.

При визнанні скорочення як способу словотворення серед вчених відсутній єдиний підхід як до термінології, що називає даний спосіб словотворення, так і до однозначно прийнятої класифікації неоднорідних за структурою і утворення скорочених найменувань. На сьогодні існує термінологічне розмаїття на їх називання: *abbreviation, abuceaism, acronym, alphabeticword, incompletescompound, initia/ism, logogram, protogram, shortening, stump-word, etc.*

Пропонуються різноманітні підходи до класифікації скорочених слів, залежно від графічних та фонетичних особливостей оформлення скорочень, складу їх структури, специфіки семантики.

Спираючись на аналіз існуючих в лінгвістичній літературі класифікацій, представляється правомірним виділяти наступні структурні типи скорочень: ініціалізми і власне скорочення. Ініціалізми – це скорочені слова, які утворюються за допомогою початкових букв багатоскладових слів, складних слів і словосполучень. В залежності від особливостей їх вимови вони поділяються на акроніми та абревіації з їх різновидами.

Акроніми і алфабетизми в графічному зображенні представляють великі літери, їх вихідної або базовою формою є фраза з декількох лексичних одиниць.

Абревіації, як і акроніми, утворюються з початкових літер слів і словосполучень, але вимовляються як послідовно розташовані букви абетки.

До скорочень відносимо і телескопійні утворення; це – одиниці, створені у результаті стягнення, з різного роду прагматичними компонентами.

Графічні скорочення вживаються лише на письмі, в усному ж мовленні замінюються на повне слово чи словосполучення.

Скорочення як спосіб словотворення поставляє в мову лексичні одиниці, які відповідають лексико-граматичним та дериваційним показникам повнозначного слова.

Особливо часто підлягають скороченню багатоскладові лексичні одиниці і фрази номінативного характеру.

Лексикалізованим скороченим формам здебільшого притаманні ті ж самі лексико-граматичні категоріальні ознаки, що і їхнім багатоскладовим корелятам. Скорочене слово належить до тієї ж частини мови, що і вихідна лексема, має більшість морфологічних ознак, виконує аналогічну синтаксичну функцію.

Відбувається процес лексикалізації скорочень у лексико-семантичну систему мови. Ознаками входження скорочень у мову вважають участь у семантичних і словотворчих процесах. Так, абревіатури можуть вживатися у множині та мати форму присвійного відмінка, а редуковані дієслова зберігають часові ознаки.

Реєстрація скорочень фіксується у словниках сучасної англійської мови: *International Dictionary of Accounting Acronyms; Dictionary of Nautical Acronyms and Abbreviations; Dictionary of Acronyms and Technical Abbreviations; The Words worth Dictionary of Abbreviations and Acronyms; Elsevier's Dictionary of Acronyms, Initialisms, Abbreviations and Symbols* та ін.

Кількість лексичних одиниць, що використовуються у «живій мові», істотно перевищує кількість, що фіксується академічними словниками, доступними в тому числі і у форматі онлайн – чати, блоги, соціальні мережі – включення усіх неологічних одиниць у словник, навіть онлайн-формату, не представляється можливим.

Серед основних екстралінгвістичних факторів, що сприяють процесу скорочення слова або словосполучення, спеціалісти відзначають збільшення потоку інформації, швидкий розвиток засобів масової комунікації, особливо в письмовій формі, інтеграція та диференціація наук, взаємопроникнення ідей та методів досліджень, спільна дослідницьку роботу вчених різних країн, обмін науковою інформацією.

Аналіз фактичного матеріалу показав, що у створенні скорочень взаємодіють як раціональні, так і емоційно-оціночні аспекти. Скорочення – це більш марковані форми вже відомих понять.

Скорочення здебільшого належать до іменників та об'єднуються у великі тематичні групи: географічні назви, назви країн, штатів, округів, районів; назви партій, міжнародних організацій, центральних органів виконавчої влади; назви підприємств та організацій, банків; медичні терміни; назви в освітній сфері тощо.

Основна відмінність між графічною та лексичною аббревіацією полягає у тому, що графічна аббревіація – це скорочення слова в писемному мовленні, а лексична аббревіація – це скорочення слова у сфері усного спілкування. Лексична аббревіація може вживатися і в усному, і в писемному мовленні.

Відповідно до способу скорочення лексичної одиниці можна виділити такі три типи скорочень: ініціальні аббревіатури, які, у свою чергу, класифікуються відповідно до їхніх фонетичної структури на алфавітизм, що вимовляються як алфавітні назви букв; звукові (акроніми) – як звичайні слова; звуко-літерні та літерно-звукові – характеризуються поєднанням двох вищевказаних способів вимови у певній послідовності, складові скорочення (одно- й багатоскладові), телескопія.

Ми виділяємо шість типів слів, що утворюються внаслідок скорочення фразових термінів до їхніх початкових літер: *аббревіатури, акроніми, алфавітні, складні, графічні, латинські*.

Тенденція утворення скорочень характерна для англійської мови на протязі багатьох віків. Однак, саме в даний час під дією екстралінгвістичних факторів утворення та використання скорочень перетворилося в один з найбільш активних мовних процесів в англійській мові. Такі лексичні одиниці виступають як більш зручні лексичні символи, що відповідають актуальним тенденціям розвитку сучасного суспільства.

У сучасну епоху високих технологій людина вступила з величезними можливостями для комунікації. Хоча, з одного боку, прагнення до прискорення темпу і покращення якості життя спонукає людей до максимальної економії засобів, зусиль і часу, а, відповідно, примушує віддавати перевагу усним видам комунікації; з іншого боку, листування опановує нові способи та сфери застосування. Одним із нових видів письмової комунікації є SMS-повідомлення.

Дослідження скорочень у сучасній англійській мові є дуже важливим для лінгвістики та теорії перекладу, адже зрозумівши причини та умови утворення скорочень, можна більш точно прогнозувати ймовірні тенденції їх розвитку та, більш точно перекладати тексти різних стилів.

Прагма-семантичні особливості скорочень у сучасній англійській мові полягають у тому, що такі лексичні одиниці в цілому не слід розглядати як групу лексики, що випадає із загального списку словникового складу. Вона входить до нього як невіддільна, хоча й своєрідна частина, яка наділена власними якостями і властивостями.

При використанні такого способу словотворення, семантика отриманої лексичної одиниці не змінюється, але стилістичне маркування змінюється в сторону зниження.

Як свідчать наведені приклади, редуковані одиниці мають усі ознаки звичайного слова: служать для називання людей, предметів, явищ, ознак,

станів, виокремлюються у мовленнєвому потоці, вільно відтворюються у мовленні, мають лексичне і граматичне значення тощо. Попри свою формальну модифікованість, скорочене слово зберігає ту ж саму внутрішню форму, що і вихідне слово, тобто вказує на той самий денотат. Проте скорочена форма може додати йому конотативного забарвлення, що, у свою чергу, може вплинути на стилістичну референцію слова.

Скорочення у сучасній англійській мові достатньо чисельні. Вони користуються популярністю, особливо у молодих людей при спілкуванні в соціальних мережах.

Зазначимо, що дослідження скорочень англійської мови потребує широкого і більш детального аналізу достовірного та загального фактичного матеріалу, на якому можна створити обробку всіх скорочених лексичних одиниць та дати їх детальну характеристику. Це може бути предметом для подальшого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Академічний тлумачний словник української мови. URL : <http://sum.in.ua>
2. Алексеев Д.І. Скорочені слова в російській мові. Харків : Вид-во Харківського ун-ту, 1979. 328 с.
3. Алексеев Д.И. Графические сокращения и слова аббревиатуры. Развитие современного русского языка. Москва : Изд-во АН СССР, 1963. С. 49-145.
4. Анікеев І.Г., Бойцян Л.Ф., Ганецька Л.В. Практикум з курсу лексикології англійської мови для студентів III курсу. Київ : Вид-во КДУ, 1999. 72 с.
5. Антрушина Г.Б., Афанасьєва О.В., Морозова Н.Н. Лексикология английского языка : [Учеб. для студ.]. Москва : Высшая школа, 1985. 223 с.
6. Антрушина Г.Б., Афанасьєва О.В., Морозова Н.Н. Лексикология английского языка. Москва : Дрофа, 2001. 288 с.
7. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. Москва : Высшая школа, 1986. 295 с.
8. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка : [учеб. пособие. 2-е изд., перераб.]. Москва : Флинта : Наука, 2012. 376 с.
9. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка. Москва, 1955. 416 с.
10. Барінова С.О. Класифікація скорочень в мові Інтернету. *Известия российского государственного педагогического университета им. А.И. Герцена*. Вып. № 33. 2007. С. 24-27.
11. Бойков В.И. Словообразовательная активность аббревиатур русского языка : [автореф. дисс. ... канд. филол. наук]. Київ, 1985. 23 с.
12. Борисов В.В. Структурно-семантические особенности акронимов в современном английском языке : [автореф. дисс. ... канд. филол. наук]. Москва, 1969. 28 с.

13. Бортничук О.М. Василенко И.В., Пастушенко Л.П. Словообразование в современном английском языке. Київ : Наука, 2000. 198 с.
14. Будагов Р.А. Что такое развитие и совершенствование языка. Москва : Наука, 1977. 264 с.
15. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця : Вид-во Нова книга, 2003. 160 с.
16. Вергун Л.І. Скорочення в англійській терміносистемі «освіта» та їх переклад українською мовою. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/>
17. Волошин Е.П. Аббревиатуры в лексической системе английского языка: [автореф. дисс.... канд. филол. наук]. Москва, 2005. 26 с.
18. Высочинский Ю.И., Омельченко Л.Ф. Лексикология современного английского языка. Ч. 1. Київ : Изд-во нац. техн. ун-т “Киевский политехнический институт”, 1999. 264 с.
19. Высочинский Ю.И., Омельченко Л.Ф. Лексикология современного английского языка. Ч. 2. Київ : Изд-во нац. техн. ун-т “Киевский политехнический институт”, 2000. 278 с.
20. Гинзбург Р.З., Хидекель С.С., Князева Г.Ю., Санкин А.А. Лексикология английского языка. Москва : Высшая школа, 1979. 269 с.
21. Глушук Н.М. Прагма-семантичні особливості аббревіацій у сучасній англійській мові. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. С. 87–92. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/>
22. Гончаров Б.А. К вопросу о типологии и переводе сокращений в англоязычной научно-технической литературе. *Теория и практика перевода*. Вып. 17. Киев, 1991. С. 143–151.
23. Горшунов Ю.В. Новая аббревиатурная и отаббревиатурная лексика английского языка. Бирск : Ома, 1998. 342 с.
24. Горшунов Ю. В. Прагматика аббревиатуры : [дисс. ... доктора филол. наук]. Москва, 1999. 299 с.

25. Громовенко В.В. Скорочення як спосіб словотворення політичних неологізмів у сучасній англійській мові. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету* : збірник. Одеса, 2016. Вип. 25. С. 235–238.
26. Дзюбіна О.І. Скорочення як спосіб утворення неологізмів в сучасній англійській мові (на матеріалі англословних Інтернет-видань та форумів в молодіжних соціальних мережах). *Вісник Житомирського державного університету*. Випуск 3 (75). *Філологічні науки*. URL : <https://visnyk.zu.edu.ua/Articles/75/61>.
27. Дюзикова Е.А. Аббревация сравнительно со словосложением: структура и семантика (на материале современного английского языка): [автореф. дис. ... канд. филол. наук. 10.02.04 «Германские языки»]. Москва, 1997.
28. Елдышев А. Н. Строение и мотивированность сокращенных слов: [Автореф. дисс.... канд. филол. наук]. Москва, 1985.
29. Єнікєєва С.М. Скорочення слова як механізм формотворення та словотворення в сучасній англійській мові. URL : <http://studentam.net.ua/content/view/8735/97/>
30. Єнікєєва С.М. Телескопія як основа утворення нових дериваційних засобів англійської мови. *Вісник Запорізького державного університету*. Серія: Філологічні науки. Запоріжжя, 1998. №1. С. 46–48.
31. Єнікєєва С.М. Формування та функціонування нових словотворчих елементів англійської мови : [Дис. ...канд. філол. наук: 10.02.04] Запорізький держ. ун-т. Запоріжжя, 1999. 176 с.
32. Журавлєва Е.В. Аббревиатуры как источник национально-культурной информации в газетном тексте. *Научные труды Московского педагогического государственного университета*. Москва, 2005. С. 354–356.
33. Заботкина В.И. Новая лексика современного английского языка : уч. пособие [для студентов институтов и факультетов иностр. яз.]. Москва : Высшая школа, 1989. 126 с.

34. Зацный Ю.А., Бутов В.Н. Новая общественно-политическая лексика и фразеология английского языка. Запорожье: Запорожский гос. университет, 2000. 200 с.
35. Зацний Ю.А., Пахомова Т.О. Мова і суспільство: збагачення словникового складу сучасної англійської мови. Запоріжжя : Запорізький державний університет, 2001. 243 с.
36. Зацний Ю.А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови: [монографія]. Запоріжжя: Запорізький державний університет, 1998. 431 с.
37. Зацний Ю.А. Розвиток словникового складу англійської мови в 80ті-90ті роки ХХ століття : [дис. ... доктора філол. наук : 10.02.04]. Запоріжжя, 1999. 405 с.
38. Зацний Ю.А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу. Львів : ПАІС, 2007. 227 с.
39. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови : Навч. посібник. Вінниця : Видавництво «Нова книга», 2003. 128 с.
40. Клименко О.Л. Поповнення словникового складу сучасної англійської мови з нелітературних підсистем : [дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04] Запорізький держ. ун-т. Запоріжжя, 1999. 198 с.
41. Коваленко К. Г. Продуктивні способи утворення нових слів у сучасній англійській мові. *Актуальні проблеми сучасної медицини*. Т. 13. Вип. 4. С. 211-214.
42. Королькова А.Г. Компресивні новотвори у сучасній англійській мові. *Матеріали дев'ятої міжнародної студентської конф "Language in Interdisciplinary Context of Life-Long Education"*, 2021. С. 37–40.
43. Королькова А.Г. Акронімія як вид компресійного словотворення. *Збірник наукових праць студентів та магістрантів факультету іноземної філології Кам'янець-Подільського національного університету імені*

- Івана Огієнка*. Випуск 14. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2021. С. 19–22.
44. Котенко А.М. Неологізми як лінгво-когнітивне утворення. Під ред. С.В. Баранова. Суми. URL : http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/30766/1/Kotenko_neologizm_u.pdf
45. Кудрявцева Л.А. Моделирование динамики словарного состава языка. Київ : ИПЦ «Киевский университет», 2004. 208 с.
46. Левицький А.Е. Актуальні проблеми розвитку неології (на матеріалі сучасної англійської мови). *Вісник Житомирського державного університету*. 2005. Вип. 23. С. 16–21.
47. Левицкий А.Э. Функциональные изменения в системе номинативных единиц современного английского языка: [автореф, дис. ... д-ра филол. наук]. Киев, 1999. 32 с.
48. Максименко О.И. Новые тенденции аббревиации (на материале русского, английского и немецкого языков). *Вестник РУДН. Серия: Теория языка. семиотика. Семантика*. 2017. Вып. 8. № 1. С. 174–181.
49. Максимова Т.В. Современные тенденции развития сокращения как способа словообразования в английском языке. *Вестник ВолГУ. Серия 2. Вып. 3. Волгоград, 2003-2004*. С. 85–91.
50. Марчишина А.А., Петрова Т.М. *English Lexicology : theory and practice* : навчально-методичний посібник з лексикології англійської мови. 2-е вид., доп. і перероб. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. 79 с.
51. Мешков О.Д. Словообразование современного английского языка. Москва :Высшая школа, 1976. 248 с.
52. Могилевский Р.И. Аббревиация как лингвистическое явление. Самарканд, 1965. 365 с.
53. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови. Харків : Основа, 1993. 172 с.

54. Муругова Е.В. Взаимодействие частей речи и способов их образования в лингвокреативной деятельности человека (на материале современного английского языка): [автореф. дисс. ... доктора филол. наук]. Ростов-на-Дону, 2007. 25 с.
55. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця : Нова Книга, 2007. 528 с.
56. Полухина П.А. Отражение социокультурных концептов в аббревиатурах и акронимах английского языка XXI в. *Rhema. Рема*. 2019. № 1. С. 65-78.
57. Полюжин М.М. Функціональний і когнітивний аспекти англійського словотворення. Ужгород : Закарпаття, 1999. 240 с.
58. Раєвська Н.М. Англійська лексикологія. Київ : Вища школа, 1979. 300 с.
59. Рудинская Л.С. Современные тенденции развития гематологической терминологии: [Автореф. дисс. ...канд филол. наук]. Москва, 1997. 22 с.
60. Сапогова Л.И. О причинах сокращения в английском языке. Воронеж: ВГУ, 2007. С. 83–187.
61. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.
62. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С.Я. Єрмоленко. Київ : Либідь, 2001. 224 с.
63. Ткачик О.В. Номінативні процеси в англomовному політичному дискурсі (скорочення, усічення, злиття, реверсія, конверсія). URL : <http://termin.org/goods/15-1-1-1/category/id81/>.
64. Харитончик З.А. Лексикология английского языка. Минск: Вышэйшая школа, 1992. 232 с.
65. Хацер Г.О. Особливості утворення термінів-аббревіатур в англomовному банківському дискурсі. *Лексико-грамматические инновации в современных славянских языках: междунар. науч. конф., 7–8 апр. 2011 г.:* тез. докл. Днепропетровск, 2011.

66. Чернишева О. Структурні особливості аббревіатур у сучасній англійській мові на базі мікрополя «Компютерні технології та глобальна мережа Інтернет». URL :<http://oldconf.neasmo.org.ua/node/285>
67. Шаповалова А.П. Аббревиация и акронимия в лингвистике. Ростов-на-Дону, 2003. 350 с.
68. Шаповалова А.П. Опыт построения общей теории аббревиации: на материале французских сокращённых лексических единиц : [дисс. ... доктора филол. наук : 10.02.19 «Теория языка»]. Ростов-на-Дону, 2004. 421 с.
69. Яшнов П.А. Особенности перевода аббревиатур. Москва, 2005. 110 с.
70. Adams V. An Introduction to Modern English Word-Formation. London, 2004.
71. Algeo J. Vocabulary. The Cambridge History of the English Language. 1997. Vol. IV: 1776–1997. Romane S. (ed.). Cambridge University Press, 1998. Pp. 57–92.
72. Andreichuk N.I., Babeliuk O.A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages : theory and practice : textbook. Khertson : Publishing House “Helvetica”, 2019. 236 с.
73. Arnold I. V. The English Word : [monography]. Москва : Высшая школа, 1986. 296 с.
74. Bauer L. English Word-Formation: [monography]. Cambridge: Cambridge University Press, 1996. 296 p.
75. Bryant M. Blends are increasing. American Speech. Vol. 49, 1976. P. 42-56.
76. Bussmann H. Routledge Dictionary of Language and Linguistics. G.Trauth, K. Kazzazi (eds.). London, New York, 1996.
77. Causes and tendencies of English abbreviations. URL : http://gendocs.ru/v12499/causes_and_tendencies_of_english_abbreviations.
78. Cruise D.A. Lexical Semantics. Cambridge : Cambridge University Press, 1995. 310 p.
79. Crystal D. Language and the Internet. Cambridge University Press, 2004.

80. Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of the English language*. Cambridge : Cambridge University press, 2003. 499 p.
81. Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge : Cambridge University Press, 1995. 489 p.
82. Fischer R. *Lexical change in present-day English: A corpus-based study of the motivation, institutionalization, and productivity of creative neologisms*. Tübingen, 1998.
83. Ginzburg R.S. *A Course in Modern English Lexicology*. Москва : Высшая школа, 1979. 269 p.
84. Hlavatska O. English shortening-neonominations with the meaning 'a person'. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка* : зб. за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х т. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. Вип. 16. Т. 3. С. 24–25.
85. Hlukhova N.A. Abbreviations and shortenings in Modern English language. *Міжнародний філологічний часопис*. С. 105-109. URL : <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/11184/9797>
86. Jespersen O.A. *Modern English Grammar on Historical Principles*. London, 1954. 864 p.
87. Lehrer A. Understanding trendy neologisms. *Rivista di Linguistica*. 2003. № 15. Vol. 2. Pp. 371–384.
88. Marchand H. *The Categories and Types of Present-Day English Word-Formation a Synchronic-Diachronic Approach*. Munchen : C.H. Becksche Verlagsbuchhandlung, 1969. 549 p.
89. Plag I. *Word-formation in English*. Cambridge University Press, 2005.
90. Schaffer D. The Story of e-. *English Today*. Vol. 17. № 4. October 2001. P. 22–26.
91. Soloshenko O.D., Zavorodniev Yu.A. *Lecture Notes On English Lexicology*. Lviv : Ivan Franko Lviv State University, 1998. 228 p.

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

92. Адамчик М. В. Великий англо-український словник. Донецьк : Сталкер, 2002. 1152 с.
93. Балла М. І. Новий англо-український словник. Київ : Чумацький Шлях, 2004. 668 с.
94. Волкова Н.О., Никанорова И.А. Англо-русский словарь сокращений. Москва, 2000. 464 с.
95. Зайковські С., Адамовська Л. Англо-український, українсько-англійський ілюстрований словник. Тернопіль : Богдан, 2009. 1248 с.
96. Зацний Ю.А. Янков А.В. Інновації у словниковому складі англійської мови початку ХХІ століття : англо- український словник. Вінниця : Нова Книга, 2008. 359 с.
97. Максимова Т.В. Англо-русский словарь акронимов и аббревиаций экономических терминов. Волгоград, 2002. 147 с.
98. Мюллер В. Великий англо-український словник: у новій редакції. Київ : Арій, 2008. 784 с.
99. Словарь SMS сокращений. Английские SMS. Русские SMS. Москва : Юнвест, 2006. 224 с.
100. Academic Dictionaries and Encyclopedias: Useful English Dictionary, New Collegiate Dictionary, Dictionary of new words, English Terms Dictionary. URL : www.enacademic.com;
101. Crozier Justin, Gilmour Lorna. Collins Thesaurus A–Z. Glasgow : Harper Collins Publishers, 2005. 824 p.
102. Online Etymology Dictionary. URL : <http://www.etymonline.com>;
103. Online Oxford English Dictionary. URL: <http://www.oed.com>;
104. Paul McFedries. Word Spy Pots. URL : wordspy.com;
105. The Free dictionary. URL : <https://acronyms.thefreedictionary.com/>
106. Urban dictionary. URL : <http://www.urbandictionary.com>.